

WOLNA KRYTYKA

CZASOPISMO SPOŁECZNO-SATYRYCZNE.

Adres Redakcji i Administracji: Kantor Pism „RENOMA”, ulica Kościuszki Nr. 11.

Delegacja Sejmowa u Marszałka.

— Panie Marszałku ośmielamy się złożyć uroczysty protest przeciw wchodzeniu w konszachty z magneterją.
 — Wy, protestujecie? Cui bono? kasztanka by się z tego uśmieła! Ja, wasze protesty mam w... pamięci. Nie pora żałować róż, gdy lasy na kresach płoną!... Ale jednakże pozwalam wam, jako dowód mej wspaniałości, ogłosić manifestacyjny strajk od pobierania dyjet poselskich.

A czy wiesz ty miły bracie,
Ile smaku jest w herbacie.
Co, hen, rośnie na Ceylonie?

Jak przyjemnie na zabawie —
Czas płynie przy Mokka-Kawie
W towarzystwa miłym gronie?...

Jak humoru wzrasta wena,
Gdy kakao nam Franckena.
Mile lechcze podniebienie...?

Wszystkie owe smaczne dary
Eliksiry i nektary,
Poleca po niskiej cenie —

„MOKKA KAWA“

Leon Piotrowski

II Aleja Nr. 24. Częstochowa. Tel. 1 i 2-40.

KRONIKA POLITYCZNA

I znowu zgrzyta korba
i nie chce kręcić się,
w Warszawie ciągle borba,
sejm z rządem koty drze.

Kaduczny suwerenie,
ty łuski z oczu zdejm
i powiedz na sumienie,
cóż z ciebie jest za sejm?

Czarnemi jak kałamarnic
jest serce twe i duch,
co zrobisz — wszystko blamaż,
o swój dbasz tylko brzuch.

Ryjecie wciąż jak krety,
zmieniacie coraz sierć,
milszemi wam djety
niż honorowa śmierć.

Więc gdy na ludu szpice
śmiertelna przyjdzie toń,
to każdy wam gromnicę
z radością wetknie w dłoń.

I nikt was nie rozgrzeszy,
nie puści z oczu śluz,
lecz jeszcze się ucieszy,
że przyszedł na psa mróz.

Ameryka już nie chce
pchać swe dolary tam,
gdzie rzeżymieszków horda

państwowy łupi kram —

gdzie rozbestwionej hydrze
wciąż brudny płynie zysk,
gdzie ten ci władzę wydrze,
kto ma bezczelny pysk —

gdzie mrowie jest urzędów
lecz nie pracuje nikt,
a zgraja złych przybłądów
zajada polski wikt —

gdzie milion wolno buchnąć
i jeszcze będziesz kłać,
a sto lat możesz cuchnąć,
gdys z głodu bulkę wziął —

gdzie ludzie tak są podli,
niejeden tak jest zły,
że łapa, gdy się modli,
wypróżni kieszeń ci —

gdzie z mchu i z liści kureń
kresowy żołnierz ma,
a po pałacach dureń
panoszy się jak wsza —

To jest po Grabskim spadek!
to Witosowy ład!

I gdzież jest, gdzie ten Dziadek,
co ma w cholewie bat?

St. Br.

KRONIKA SATYRYCZNA

MIASTA CZĘSTOCHOWY

— **Zamiast życzeń świątecznych.**
Miast banalnych życzeń „Wesołych Świąt“, które w obecnych czasach przesileń politycznych, gospodarczych niedomagań i finansowych krachów zakrawają na ironję— wyrażamy odświętne życzenia pod adresem społeczeństwa o pokojową i harmonijną współpracę na drodze kulturalnego rozwoju narodu.

— **Obóz Wielko-polski.** Pan Roman Dmowski, wielki strategik i polityczny przeciwnik Marszałka na próby militaryzacji urzędów i policji odpowiedział przebiegle wykonywanym manewrem politycznym, pragnąc ni mniej ni więcej tylko całą Polskę zamienić w jeden Wielki Obóz nie tyle wojskowy, ile wojowniczy. Ciekawa rzecz, jak się ostatecznie zakończy rozpoczęta gra w partje, pogotowia i obozy?

— **Sukces monarchistów.** Idea monarchizmu zdobywa coraz więcej zwolenników. W ostatnim tygodniu dyrekcje kin miejscowych wyświetlały wspaniałe dworskie filmy, jak: „Kurjer carski“ lub „Czarny orzeł“ z nieboszczykiem Valentinem w roli głównej. Obrazy królewsko-cesarzkie cieszyły się szaloną frekwencją publiczności. Słusznie więc „Głos Monarchy“ może stawiać pomysły horoskopy, że idea cesarsko-królewskich orłów, ożywiona nieśmiertelnym duchem nieboszczyka Valentina, babskiego króla filmu—w całej pełni zwycięża!

Zakład Optyczny

K. Soczek

w Częstochowie, II Aleja 16

PRZYJMUJE WSZELKIE REPERACJE.

CENY BARDZO PRZYSTĘPNE.

Poleca: Okulary i binokle różnych fasonów.

Uczcie się państwo oszczędności !!!

Kto posiada poplamione, stare, wyrudziałe garnitury, kostjumy, palta, płaszcze jesionki, swetry, firanki, jedwabie, dywany, portjery i t. p. niech uda się pod znaną firmę

„JADWIGA“

ul. Strażacka 17

a będą jak z igły nowe. Przy pralni chemicznej mięci się pralnia bielizny sztywnej i miękiej. Ceny niższe!

Sklep Wiejski

Poleca po cenach rynkowych sery, masło, mleko dworskie oraz wszelkiego rodzaju nabiał

Częstochowa, P. Marji Nr. 41.

„Kurjerowi Codziennemu“

zamiast odpowiedzi.

Ponieważ dalsza polemika z sła wetnym organem miejscowej prasy wabiących się „Kurjerem Codziennym“ wobec ingerencji sił wyższych, jak: brauning, nóż sprężynowy, żelazny toporek, — tudzież wobec używania przez tenże organ wersalskich zwrotów w rodzaju: łobuz, pismaka, gadzina itp.—stała się rzeczą niemożliwą, ile że do tego rodzaju polemicznych argumentów, uchylających powadze słowa drukowanego, nie jesteśmy przzwyczajeni, gdyż żaden z naszych współpracowników nie urodził się na Czerniakowskiej w Warszawie. A

dalej — ponieważ w polemicznym ferworze magistracki redaktor zapędził się aż do prywatnego mieszkania redaktora „Wolnej Krytyki“, która to sprawa stała się przedmiotem interpelacji N. P. R. w Radzie, wobec tego uważamy, że opinia Rady miejskiej w tej sprawie będzie nam dostateczną rekompensatą za łobuzerskie ataki w polemicznej walce magistrackiego wojaka.

Zresztą, jak nam wiadomo z całym pewnych źródeł, „działacz“ ten wyjeżdża wkrótce tam, skąd przyjechał. Na środowej wielce „ożywionej“ konferencji „zdecydował się“ sam w najbliższych dniach zgłosić dymisję i w ciągu miesiąca opuścić Częstochowę.

Rano, podczas obiadowej pory,
A także w jesienne wieczory
Zabawisz się jak na balu,
W znanym zakładzie „Cristalu”
W obiad, wieczór gra muzyka;
Człek smaczności różne łyka,
Co wieczór **Dancing**, od 5 i pół do 7-ej „**five o'clock**“.

CUKIERNIA
„CRISTAL”

Szyk i komfort w każdym calu,
Tylko w jednym masz „Cristalu”
Więc zagadka rozwiązana
Chodź wieczorem tam i z rana
Wyzbędziesz się nudów żalu
Wśród licznych gości „Cristalu”.

Przygrywa nowa
orkiestra jazzbandowa.

Skład Apteczny W. ORZEL III Aleja 46.

Na nadchodzące święta poleca w wielkim wyborze: perfumy, wody kolońskie i kwiatowe, mydła, pudry i różne kosmetyki krajowe i zagraniczne.

Ceny niższe.

Ceny niższe.

— **Poco przyjechał?** Na ostatnim zebraniu kupców polskich zjawiał się we własnej osobie p. Janik b. urzędnik Pośrednictwa Pracy a obecny burmistrz m. Zawiercia. Ze częstochowski biuralista objął stanowisko burmistrza w Zawierciu, to nas wcale nie dziwi, ale że tenże eks-biuralista urosił sobie jakieś pretensje do prezydentury w Częstochowie — to już zakrawa na grubą ironję. Odwaga cywilna ludzi, którym się raz w życiu powiodło, zakrawa czasem na zuchwałą donkiszoterję.

Dać kurze grzędę, to ona zaraz chciałaby usiąść na wieży magistrackiej!

— **Złoto i srebro na poczet podatków.** Ministerjum skarbu wydało okólnik do Izby skarbowych w Białymstoku, Lublinie, Brześciu nad Bugiem, Łucku i Wilnie w sprawie przyjmowania monet złotych i srebrnych na poczet podatków i wszelkich należności państwowych.

Dobry początek. Poczekajmy maluczko, a wydany będzie inny okólnik, polecający przyjmowanie mebli na poczet należności podatkowych. Wówczas p. Kinderman będzie musiał zwinąć swą firmę, gdyż każdy Urząd skarbowy zamieni się w wielką składnicę mebli.

— **Sejmowy ceremoniał.** Podczas otwarcia sesji sejmowej na Zamku wynikła poważna dysputa na temat, czy posłowie podczas odczytywania orędzia Prezydenta mają stać czy siedzieć...

Difficile est satiram non scribere! Tego rodzaju jałowe spory sejm z rządem toczą się właśnie w czasie, gdy z górą 300,000 bezrobotnych w Polsce nie ma ani gdzie stać, ani na czym usiąść, a co gorsza, że niema też i co do ust włożyć!

— **Wściekły pies na ul. Kościuszki.** Kilka tygodni temu autor

„zakopconych szkiełek” Acer miał wielce niemiłą przygodę. Oto wieczorem, gdy oglądał się za jakąś przystojną dziewczynką, z bramy domu w II Alei (gdzie znajduje się lokal restauracyjny „Kurjera Czerwonego”) wybiegł wysoki szczupły pies, który z pianą na pysku rzucił się na przechodzącego feljetonistę chcąc go ugryźć w tydkę. Silne kopnięcie jednak, wymierzone szpicem buta w łeb, usunęło niebezpieczeństwo. Pies ze skowytym potoczył się w rynsztok. W tym momencie Acer sięgnął do kieszeni po rewolwer, ale zeń nie zdołał skorzystać, gdyż wściekły kundel, podwinawszy ogon czmychnął w ul. Kościuszki, ścigany przez policję i tłum ulicznej gawiedzi.

— **Epidemja fatalnych wypadków w Kasie Chorych.** W ostatnich czasach jakieś fatum zawisło nad naszą Kasą Chorych, która ma dziwne szczęście do nieszczęśliwych wypadków. Kilka tygodni temu zła mała kobieta nogę na stromych schodkach, wychodząc z biura Kasy, przed tygodniem samochód kasowy przejechał chłopca na ul. Krakowskiej, a ostatnio prezes zarządu zastrzelił przypadkowo na polowaniu w Wilkowiecku 16-letniego wyrostka wiejskiego.

Wobec epidemji fatalnych wypadków należałoby może pomyśleć o uruchomieniu specjalnego ambulatorjum dla własnych pacjentów. Gdyby ta myśl okazała się niepraktyczną to radzimy: przed stromymi schodkami położyć materac sprężynowy, każdy samochód zaopatrzyć w ruchomą apteczkę, a członkom zarządu radzimy w przyszłości polować na zające — bez fuzji.

Ponadto dla sanacji stosunków byłoby rzeczą pożądaną, aby w zarządzie było więcej myślicieli, a mniej myśliwych.

— **Zamach na tabliczkę „Republikanina”.** Od kilku tygodni wychodzi w Częstochowie „Republikanin”, tygodnik demokratyczny, który wobec zwyczajki kursu korony (królewskiej) na giełdzie politycznej, cieszy się miernym zastępem czytelników.

W ostatnim numerze w uwagach „Podobno”... przeczytaliśmy potulną skargę, że jakiś przeciwnik melodji republikańskich fanfar, zdarł tabliczkę tekturową z adresem Redakcji „Republikanina”, zawieszoną nad wejściem do kina „Nowego”.

Współczujemy serdecznie wydawcy tygodnika, który, borykając się z tylu trudnościami administracyjnymi zmuszony jest jeszcze polykać takie pigułki ludzkiej złośliwości.

To też posiadając większe doświadczenie w kierunku wydawniczym, radzimy wydawcy tegoż pisma obstarłować tablicę z kutego żelaza, którą należy wmurować w ścianę kamienicy na odpowiedniej wysokości. Aby zaś osiąść zupełną pewność przed powtórny zamachem, należałoby przed domem ustawić „wartę honorową” z giętymi szpicrutami...

SKLEP PIŚMIENNO-GALANTERYJNY

B. CHADZINSKIEGO

W CZĘSTOCHOWIE, ULICA PANNY MARJI Nr. 19.

Poleca w wielkim wyborze: albumy, książki handlowe, papiery kontokorentowe, teczki, tornistry szkolne, bloki rysunkowe, duży wybór papieru kancelaryjnego, papieterji, papieru rysunkowego oraz pończochy, rękawiczki, mydła toaletowe i t. p.

MAGAZYN OBUWIA
STEFANA KOPERA

CZĘSTOCHOWA, P. MARJI Nr. 49.

Poleca najnowsze fasony męskie, damskie i dziecięce. **Ceny przystępne.**

Dla urzędników specjalny rabat.

WĘGIEL oraz

Kafle, trzcinę, papę, smołę, cement, gips, żelastwo, farby i pokosty

Sprzedaje najtaniej

D. BERKOWICZ

Częstochowa, ul. Kościuszki 45.

Pracownia i Magazyn

Wyrobów Złotych i Srebrnych

H. Działoszyński

w Częstochowie, P. Marji Nr. 20.

Z galerji typów częstochowskich.

Oto ta postać rozpromieniona,
Urząd piastuje wysoki,
I bardzo często z miną Katona,
Mocne feryje wyroki!

Z.

Z Kłobuckiej dzielnicy naokół
Oto najteższy jest „sokół”...
Dzielny mąż w radzie, dzielny i w zwadzie,
Znany w Sejmiku, chłopskiej gromadzie,
Wszystkiego dopnie, jak się podejmie:
Dzisiaj jest w Sejmiku, a jutro — w Sejmie.

Z.

Na drodze do jedności.

Znowu Radziwiłł wszyst-
kich zadziwił!

Przed dwoma tygodniami przy-
byli do miasta Łodzi pp. Janusz ks.
Radziwiłł, hr. Badeni, prof. Estreich-
er, prof. Krzyżanowski oraz dr.
Bobrzyński celem nawiązania sto-
sunków z wielkim przemysłem łódz-
kim i skaptowania wybitnych jego
przedstawicieli dla stronnictwa Pra-
wicy Narodowej. Korespondent łódz-
ki „Cyrulika” nadesłał taki opis
tych uroczystości:

„W sali Rycerskiej Przemysłu
starożydnego zamku Poznańskich
przy ul. Nowo-Cegielnianej w Łodzi
odbył się wielki zjazd małopolskiej
arystokracji z małą polską przedzo-
kracją łódzką. Na domach powie-
wały flaki głodnych robotników,
miasto miało wygląd świąteczny.

O godz. 5-ej pp. rozpoczęły się
obrazy. Były one częściowo jawne,
częściowo tajne, częściowo zaś zyl-
bersztajne. Książę Radziwiłł, wy-
chwalając Łódź jako prowincję mię-
dzynarodową, zaproponował utwo-
rzenie prawicy narodowej, na co
zebrani zgodzili się jednogłośnie.

Następnie odbył się raut z po-
pisami artystycznymi. Bracia Geyer-
owie odśpiewali szlagierowy duet
łódzki:

„A na rynku Geyera
Szuka książę frajera”.

Pan Maurycy Poznański wyre-
cytował bajeczkę p. t. „Krowa, któ-
ra dużo ryczy i byk, który Mau-ry-
cy”.

Produkcje artystyczne zakończo-
no odśpiewaniem pieśni „My, pierw-
sza barykada”.

Zgadnijcie, co to za stadło,
Na tę stronicę się wkradło:
Żonka urzęda „dolce far niente”,
A mąż prostuje... meble pogięte?...
Z.

Toast p. Moryca Poznańskiego.

Podobno na ostatnim przyjęciu
polskiej arystokracji u pana Poznań-
skiego w Łodzi, z udziałem Janu-
sza ks. Radziwiłła, podczas bankie-
tu gospodarz wygłosił następujące
przemówienie na cześć gości.

Mości Książę, ten zaszczyt, jaki mnie spotyka,
Ja rozumiem — to wyższa stanu polityka.
Książę, pan na Nieświeżu, wstąpił w moje

[progi..

Ja rozumiem to dobrze — różne wiodą drogi.
Do Rzymu, chciałem mówić — do polskiej

[korony..

Wszystko jedno, czy z takiej, czy też z innej

[strony.

Wojewoda wileński — on szedł ze Szwedami —
Jemu się nie udało. Z naszymi żydkami
Jest pewniejszy interes. To nie żaden wstyd.
Bo z szlachtą polską zawsze trzymał polski

[żyd.

Więc Książę pan pozwoli, że ja wzniosę

[zdrowie:

Niechaj żyje monarchja, niech żyją panowie,
Niech żyje przemysł łódzki i manufaktura,
Niech żyje polskie wojsko i intendental

BIURO TECHNICZNE
„PROMIEN”w Częstochowie, II-ga Aleja 80.
POLECA:

Materiały techniczne, elektrotechnicz-
ne, pompy parowe, motory elektrycz-
ne, koła pasowe, pakunki gumowe i
azbestowe, instalacje światła i motorów.
Na bardzo dogodnych warunkach.

Lekarz Dentysta

Michał Grejniec

ul. Panay Marji (I Aleja) Nr. 10)

Telefon Nr. 250,

Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 wiecz.
Dla człon. Kasy Chorych, Urzędn. Państw.
oraz niezamożnych ceny niższe.

WARSZAWSKA

Restauracja i Cukiernia

Sp. z ogr. odp.

Sosnowiec, vis à vis dworca, tel. 2-61.

RENDEZ-VOUS INTELIGENCJI

Codziennie koncert znakomitego sekstetu.

Polska Wytwórnia łóżek
i mebli metalowych „Metalmebel“

Sp. z o. o. w Sosnowcu.

Posiada na składzie i wykonywa na zamówienia:

Łóżka metalowe: ozdobne i luksusowe, szpitalne, koszarowe i dziecięce. Siatki stalowe: sprężynowe pojedyncze i podwójne. Meble żelazne: pokojowe i restauracyjne umywalnie, wycieraczki i t. p.

Sprzedaż detaliczna i hurtowa w firmie:

Dom Handlowo-Przemysłowy „E F K A“ Sp. z o. o.

Sosnowiec, Piłsudskiego 46, tel. 8-45.

KRONIKA SATYRYCZNA

ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

— **Przeciwnicy tego, co modne i wygodne.** Zawiązało się Tow. przyjaciół zwalczania mody obecnej krótkich sukienek i zbyt „dostępnych” dessous.

W skład towarzystwa, między innymi, weszli: pp. P. Osmykiewicz, Finkelsztejn, Lubelski, Głuchowski i inni. Do współpracy w tej organizacji przystąpiły: Tow. matek chrześc., Rabinat i Klub starych kawalerów, którzy już nie mogą znieść ekscesów mody.

— **Nowy związek.** Dowiadujemy się, że w naszym mieście utworzył się związek rybaków, na czele którego stanął p. A. Woźnicki, doświadczony rybak (specjalność: wieloryby i płotki). Ostatnie posiedzenie zaszczylił swą osobistością przedstawiciel z Sardynji, p. Kuki-Proccetti, który udekorował orderem „wielkiej sardynki” p. Grzybowski. Dulębę i Woźnickiego.

P. Wuestehube wygłosił przemówienie w języku francuskim. Wkrótce odbędzie się odczyt na temat: „Czy p. Karas może poślubić sto rybek naraz”.

Na zakończenie z pełną powagą odśpiewano tradycyjny hymn:

„Wszystkie rybki śpią w jeziorze,
Moja stara spać nie może!
Plum, plum, plum, plum, plum !!!...”
J. Os.

— **Komunikacja radiowa z tym światem.** Znany w szerokich kołach handlowych kupiec i radioamator p. O. Einhorn wynalazł taki aparat radiowy, za pomocą któ-

rego można się porozumieć z światem pozagrobowym.

Onegdaj, przy dobrze sprzyjającej atmosferze, wynalazca otrzymał połączenie z kilku zmarłymi dłużnikami weksli protestowanych.

Swiadkami radio-komunikacji byli: pp. sędz. Michelis, Berliner (Makabi) i dyr. Wrzosek, którym fale przyniosły wiadomości następujące: „Życie pędzimy wesoło i w dostatku, kobiet dużo i stosują się do całkiem obnażonej mody. Kurs dolara 5,22”.

Chcąc zainteresować szerszy ogół niezwykle wyjątkowym wynalazkiem pan Einhorn, wygłosi kilka odczytów. — Dziś, o godz. 6—7 wiecz. dalsze rozmowy z nieboszczykami — eksdłużnikami weksli protestowanych.

J. Os.

— **Osobiste.** Znany mówca wiecowy, bankietowy i uzdolniony prelegent inż. K. Ateński, ma zamiar wystąpić z „Polskiej Pracy” ze względu na ostatnie niepomyślne wybory delegatów na miejscowych kopalniach.

— **Makabi-Palestyna.** Drużyna piłki nożnej „Makabi” na czele z p. Horowiczem, po ostatnich zwycięskich zawodach wyjeżdża do Palestyny na zawody konkursowe. Szcze-

Ważne dla kupców!
HURTOWA

sprzedaż ozdób choinkowych lichtarzyków, świeczek i t. p. gier i zabawek poleca bogato zaopatrzonej skład

W. PERCIK, Sosnowiec

Modrzejowska 6. Tel. 1-88.

śliwej podróży! A ostrożnie — przy wsiadaniu na okręt!

— **Właściwa nazwa.** Krążą uporczywe pogłoski, że nazwa hotelu „Centralnego” ma być zmieniona na więcej odpowiednią, a jak hotel pod... „Figowym listkiem”.

Sylwetki sosnowieckie.

Kto to taki?

Dzielny komendant tutejszej Straży, Która topielca szuka na... plaży. Gdy zacznie mówić lubi się chwalić — Samem „nazwiskiem” chce strzechy [palić.

Prawie bez butów przybył do Sosnowca,

Dziś szpitalnego tnie przemysłowca. Dawnego szefa pozbawił pracy — Takim się wiedzieli... Górą łajdacy!

Że w głównym biurze gra rolę zucha, Cały personel, rad jego słucha, Na interesach dobrze wychodzi, Więc cały zarząd już za nos wodzi. Ryk.

Scena małżeńska.

— Gdybym wiedziała, żeś taki głupiec, to nigdy bym za ciebie nie wyszła.

— Zapewne, muszę nim być, skoro się z tobą ożeniłem...

Apel do smakoszków

z okazji nadchodzących świąt!

Każdy niech swój zawód chwali,
Kowal niechaj młotem wali,
Piekarz niechaj kręci bułki,
I chleby kładzie na półki...

Ney dumny ze sfego fachu.

Nie zna żadnych obaw krachu.

Konkurencji go się boją

Bo fachowość mu ostoją!

Cukiernia i Wytwórnia
Romana Ney'a
Sosnowiec

Kościelna 1. Tel. 5-10. Wspólna 4. Tel. 8-88.

„STYL“ ZYGMUNTA GRANECKIEGO

Biurowisko - informacyjne
Sosnowiec, Sienkiewicza 6. — Telefon 9-22.
Redaguje: podania sądowe i inne do władz państwowych, smażądowych i t. p. korespondencje, różne ogłoszenia i reklamy. — Wykonywa: tłumaczenie, przepisywanie maszynowe. — Załatwia: zlecenia dotyczące wiadomości o wszelkich sprawach, osobach, instytucjach i t. p.

Sprawnie. — Umiejętnie. — Tanio.

MAGAZYN GALANTERYJNY

P. KUCHARSKI, Sosnowiec

Tel. Nr. 9-15.

Ul. 3-go Maja Nr. 8.

Tel. Nr. 9-15.

Polecają: Bieliznę męską. — Trykotażę i Swetry damskie. — Krawaty, rękawiczki, parasolki. — Kapelusze i czapki. — Koronki, hafty i dodatki do sukielek.

Ceny niskie.

Podarunki na gwiazdkę.

Ceny niskie.

PORTRETY

dobrze i tanio wykonuje

S. LAZAR

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego Nr. 14.

Wszyscy kupują najlepsze i najtańsze
MYDŁO „**SIL A**”

Mydła zwyczajne, toaletowe, krajowe i zagraniczne, kosmetyki (francuskie i angielskie).

Sklep fabryczny T-wo „**SIL A**” Hale Rozwoju Nr. 14.
Sosnowiec, Fabryka ul. Chemiczna Nr. 4.

Strach ma wielkie oczy.

Z ogrodowej altany
Wojewoda zdyszany
Bieży do domu z wściekłością i trwogą:
— A bodaj to pierony! —
Tak zakrzyczy do żony,
— Oto strachu najadłem się srogo!
— Trza mi nagwałt kąpieli
— Bieliznę djabli wzięli,
— Nawet o me obawiam się spodnie!
Żona zbladła i rzecze:
— Kto nastraszył tak ciebie niegodnie?
— Skąd ta trwoga cię chwyta?
— Czy cię napadł bandyta?
— Czy też w innej znalazłeś się [biedzie?
— Może przyszła depesza,
— Że tu do nas pospiesza
— Moja mama i rychło przyjedzie?
— Nie odgadłaś, kochanie:
— Gdy siedziałem w altanie,
— Wzrok zwróciłem ku niebios kra- [wędzi
— I spostrzegłem tam nagle
— Ni to skrzydła, ni żagle:
— Aeroplan jakowys tu pędzi!
— W mózgu błysła myśl bystra:
— Czy nie niesie ministra,
— Co na nagłą przybywa kontrolę?
— Stąd i skutek był taki!..
...A to szelmy dzieciaki
Z latawczykiem wybiegły na pole..

Jak wygląda opozycja P. P. S.?

W kołach politycznych opowiadają sobie niezły dowcip na temat

charateru obecnej, z wielkim bałsem zapowiedzianej opozycji PPS. do rządu Marsz. Piłsudskiego. Jako asumpt do tego dowcipu biorą politycy pewne „potknięcie się”, jakie się przydarzyło prezesowi klubu P. P. S. posłowi Markowi w czasie jego mowy opozycyjnej w Sejmie w końcu listopada r. b. Mówiąc o trudnościach gospodarczych w obecnej chwili, wyraził się poseł Marek, że mamy w tym roku nieurodzaj ziemniaków i... kartofli. Wywołało to oczywiście salwy śmiechu na ławach poselskich. Dowcipnisie sejmowi twierdzą, że różnica między stosunkiem PPS. do rządu Marsz. Piłsudskiego w okresie, gdy partja

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA
najlepiej i najwygodniej jest nabywać
słodczyce
w Fabryce Cukrów i Czekolady
P. DĘBSKI
Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17
lub w sklepie p. Hönigmana
II-ga Aleja 33.

WŁ. CZECHOWSKI

Sosnowiec, ul. 3-go Maja Nr. 8, telefon Nr. 8-24 m. 5-02.

Kolektura loterii państwowej. Urzędowa sprzedaż znaczków stemplowych. Obrazy, Ramy owalne. Skład materiałów piśmiennych. Obić papierowych. Listew na ramy. Pracownia ram.

„tolerowała” udział towarzysza Moraczewskiego w tym rządzie i obecnie, gdy PPS. przeszła do... „ostrej opozycji” — będzie taka, jaka jest między ziemniakami a kartoflami..

Fraszki.**Sposób na teściową.**

Biedził się raz Antoni i wysechł
[jak żyła:
Jak się pozbyć teściowej, co mu
[dokuczyla
Aż nagle duch mu natchnął myśl
[dobrą do głowy,
Rozwiódł się z żoną, wtedy pozbył
[się teściowej.

Suknie modne.

Między Kolumbem a damą różnica
[jest niemała
On odkrył nam część świata, a ona—
[część ciała,
Maluczko a koszulkę całkiem z sie-
[bie zwlecze,
Bo nie suknia cię zdobi, pamiętaj
[człowiecze...

Sum.

RESTAURACJA

„Café-Express”

Częstochowa, ul. Kościuszki 18

ma zaszczyt polecić Szanownej Klienteli znanej dobroci dania i trunki wszelkiego rodzaju.

Solidna obsługa, tanie ceny, przy zmienionem kierownictwie.

Z poważaniem **Jan Klich.**

Na prezenty gwiazdkowe
Bracia Grochowscy

polecają:

Krawaty — ostatnie nowości,
galanterję skórzaną.

Wszelką galanterję męską, oraz wyborową **bieliznę** własnej wytwórni.

Ceny konkurencyjne.

Chcesz kupić tanio
na nadchodzące święta
pieczywo pszenne, bułki świąteczne,
chalki, ciastka, torty, ciasta
to w wielkim wyborze
dostaniesz w piekarni
S. Rozencweiga
II Aleja 39.

Założona w roku 1908.

OSKAR EINHORN

Sosnowiec, Telefon Nr. 2-48 m. 5-15.

ZAKŁAD OPTYCZNY i MAGAZYN POMOCY NAUKOWEJ.

Aparaty i przybory fotograficzne. Narzędzia chirurgiczne. Elektro-medyczne aparaty. Lampy kwarcowe. Aparaty i przyrządy miernicze. Cyrkle. **Radjotechnika**. Refraktomierze. Kasety ze szklami. Röntgenowskie aparaty.

Restauracja „FRASCATI”

Częstochowa, I Aleja Nr. 14

pod kierunkiem **J. PODSIADA i K. GROSSA.**

Poleca się uwadze Szanownych Gości: Obiady wyborowe i obfite z 3 dań po zł. 1,30. W niedziele i czwartki doskonałe flaki. Podczas obiadu i wieczorem koncert zgranego kwartetu. Wielki wybór trunków krajowych i zagranicznych.

Gabinety -- Dancing.

Pierwsze Biuro Informacyjne

PORAD i PRÓŚB

w sprawach wojskowych dotyczących powsz. obowiązku służby wojsk.

kilkuletniego pracownika P. K. U. Częstochowa

EUSTACHJUSZ WOLNIAKA, Częstochowa, II Aleja Nr. 27 (wejście z ul. Kościuszki „Cristal”). Godziny przyjęć od 8 rano do 4-ej po południu.

Załatwienie solidne i szybkie.

Oda do Kobiety.

Kobieto! Tyś jest cudna bajka żywa,
Kwiat, w którym miodów motylki
[szukają,
Nie motyl jednak, lecz osioł cię zrywa,
W miłości bowiem głupi szczęście
[mają.

Kobieto, przebac, lecz to ci nie
[szkodzi.
Gdy powiem, żeś jest podobną do
[słońca,
Które dzień cały po modniarkach
[chodzi,
A w noc na opak: grzało by bez
[końca.

Kobieto, muzo! To nie twoja wina,
Ze twym kaprysom służą nawet bogi,
Codzień innego miewasz Apollina,
A mąż, jak satyr, nosi zato rogi.
Wid.

Cóż świnia winna.

Żona: — No, chyba z racji rocznicy naszego ślubu, każesz zarznąć świnie, żeby było czem przyjąć gości.

Mąż (melancholijnie): — Moja droga, po co? Cóż świnia temu winna, że ja się ożeniłem.

Historyczny pokój.

Właściciel hotelu: — Będzie pan mieszkał w sławnym hotelu. W tym pokoju Kraszewski spędził jedną noc.

Gość: — Zdaje się, że i ja tu dłużej nie wytrzymam.

Poco wyjeżdżała do Ameryki?

Królowa rumuńska Marja, która powróciła właśnie do Bukaresztu, ogłasza w dziennikach krótkie fragmenty swych wspomnień po Ameryce. W jednym z wywiadów skarży się Jej Królewska Mość:

„Ciężko jest być królową w mej ojczyźnie, ale być królową w kraju, w którym wszyscy prześcigają się w uprzejmościach — jest jeszcze ciężej.

Nie chciałam urazić nikogo to też musiałam ciągle być na nogach. Pracowałam tam więcej, niż jakakolwiek kobieta.

Zaledwie pięć minut czasu mogłam zdobyć aby się napić kawy, umyć i przebrać. Ale nawet sekundy wytchnienia nie były wytchnieniem. Gdy piłam kawę, musiałam równocześnie podpisywać fotografie, wydawać wskazówki co do odpowiedzi na niezliczone listy. Zdarzało się nawet, że opuszczałam zasłone od łazienki i rozmawiałam ze składającymi mi wizyty — kąpiąc się w wannie”...

Tyle wystarczy... I pocóż owa

„ALEKSANDRA”

wł. Marja Kotarska

Firma egzystuje od 1898 roku

Galanterja inorymberszczyzna

Na składzie: bielizna damska i dziecienna, trykotaże oraz konfekcja wszelkiego rodzaju.

Jejmość królewska jeździła aż do Ameryki? Przecież i w swej łazience w Bukareszcie mogła urządzić przegląd korpusu oficerskiego...

Ciężkie czasy.

Pryncypał: — Obciąłem panom pensję! Cóż z tego? W tych czasach trzeba się ograniczać... Ja także się ograniczam...

Podwładny: — W placeniu — panie pryncypale!

Szczęśliwy.

— Wiesz co sąsiedzie?
— No i cóż takiego?
— Ile razy zobaczę twoją żonę, to się cieszę niepomierne i czuję się szczęśliwym.
— A czemu to tak?
— Dlatego, że ona nie jest moją żoną.

PRALNIA

Chemiczna i Bielizny

w Częstochowie, Kościuszki 11.

przyjmuje do oczyszczenia garnitury męskie i kostjomy damskie, oraz wszelką bieliznę do prania.

Zakład Introligatorski

w Częstochowie, II Aleja 39

T. Jurdzińskiego

wykonywa wszelkie roboty w zakresie introligatorstwa wchodzące.

Specjalność oprawa ksiąg buchalteryjnych.

Medal srebrny na wystawie roln.-przem.
w Częstochowie 1926 r.**Edward Kinderman**

ul. Kościuszki 26, dom wł. Tel. 3-41

Filja fabryczna: II Aleja 35.

Fabryka mebli żelaznych, drewnianych, tapicerskich, wózków dziecięcych oraz sprzedaż ceraty, linoleum, dywanów, chodników i t. p.

Gminy, Stowarzyszenia i Włościanie!

Zaopatrzyć się w najczulszy świata radjoodbiornik, wytwórni **F. BŁACHOWICZ i SYN**, w Częstochowie, ul. Kościuszki 8, tel. 268, i czerpcie z niego do bezdenne go kresu, jak z niewyczerpanego źródła — siejacy pokarm skarbu dzisiejszej epoki — chowający się w tym małym zaczarowanym instrumencie.

Czerpcie z niego ceny artykułów żywnościowych, przepowiednie pogody, rozporządzenia Rządowe, wiadomości prasowe, odczyty dydaktyczne dla rolnictwa i t. p., włącznie z pięknym artystycznej muzyki i kołyszącą pieśnią całego świata.

„WEŁNA“ Wyłączne przedstawicielstwo
fabryki: Przędzalnia, czesalnia i farbiarnia Motte,
Meillassoux et Caulliez w Częstochowie na Zachodnią Małopolskę i Polski Śląsk.
Adres pocztowy: „WEŁNA” Częstochowa. Skrzynka pocztowa Nr. 33.
Telefon Nr. 534 Adres telegraficzny „WEŁNA”, Częstochowa.
SKŁAD: Wszelkich gatunków i kolorów przędzy wełnianej do wyrobu materiałów u-
braniowych, swetrów, dżemprów, pończoch kilimów i t. p. dla fabryk tkackich, try-
kotarskich oraz pracownia kilimów i robót ręcznych.
Hurt. ✦ Skład fabryczny wszelkiej manufaktury II Aleja Nr. 52. ✦ Detal.
Edmund Reimschüssel.

Restauracja „POLONJA”

ul. Piłsudskiego Nr. 7.

Chcesz na wysoki być obsłużony —
Zjeść coś smacznego sam lub nie sam...
Czujesz się smutny albo znużony,
Wszak masz Polonię idź śpiesznie tam!...
Pierwszorządna Kuchnia. — — Pośpieszna
i grzeczna obsługa. — Co wieczór Koncerty.

W związku z nowoczesną elektryfikacją miasta F. BŁACHOWICZ i SYN

przy ulicy Kościuszki Nr. 8. Tel. 2-68.

dla pamięci Sz. Klienteli donosi, iż specjalnością firmy są: prądnicze, transformato-
silniki elektryczne, przewodniki napowietrzne (H. K. T.), nawojowe, cewki bezpo-
jemnościowe dla celów radiotechnicznych — oraz instalacje niskiego i wy-
sokiego napięcia — łącznie z urządzeniami radiotechnicznymi według nowo-
czesnych wymagań międzynarodowych przepisów.

Nadszedł wielki wybór

PLYT kolend i do tańca oraz Pa-
tefony, Gramofony, Skrzypce, Man-
dolino, Gitary, Harmonje półtonowe,
Rowery i zabawki dziecinno

do firmy „PATEFON”

właściciel **Edward Pucek**
ul. P. Marji 19.

Naprawy gramofonów i przeróbki na miejscu
Egzystuje od roku 1909.

Najstarsza Cukiernia w Częstochowie A. BŁASZCZYŃSKIEGO

po gruntownym remoncie swego lokalu urzęda

codziennie **KONCERTY—DANCINGI** g. 6 po poł.

Solidna, szybka obsługa, znane ze swej dobroci wyroby cukiernicze,
zakąski mięsne, piwo. **Rendez-vous eleganckiego świata.**
Nowość: **Plombir** — mrożony krem z anansem.

Barany.

(Bajka).

Żądały raz barany,
Aby im był nadany
W myśl wolności prądu
Ustrój samorządu.

Stało się, jak żądały. Aliści
Zaczęły się zaraz zawiści,
Krytyki i nienawiści,
Bezład gwałty, samowola
Niszczenie własnego pola...
A wreszcie jęki i stęki:

— Ach, trzeba nam silnej ręki.

Przyszedł pastuch i zaczął okładać

ich kijem:

— Ach!—krzyknęły—teraz żyjem!

Przecież ktoś się za nas głowi!

I kłaniamy się... kijowi.

Enfant terrible.

— Plosę pana, która godzina?

— Nie mam zegarka.

— To niech pan wyjmie go z
żołądka.

— Co ty pleciesz?

— A tak, tatuś powiada, że pan
musi mieć zegarek w żołądku, bo
jak u nas obiad, to pan zawsze
trafi.

Tylko dla porównania.

Gdy trzymałem ją w objęciach,

Drżąc z wzruszenia nieco,

— „Wierz mi—rzekłem—twe oczęta

Jak brylanty świecą!”

Popatrzyła na mnie słodko,

Na pierś główkę skłania:

— „Możebyś je przyniósł—rzekła

Tak — dla porównania”...

Inżynier F. DAWIDOWICZ, Aleja 31.

Instalacje Elektryczne
Motory Elektryczne

Cała Częstochowa i Okolice

Kupuje rok rocznie na Święta Bo-
żego Narodzenia czekolady, cukry,
pierniki miodowe i t. d.

w Cukierni

Fr. Gąsiora, ul. Kościuszki 46

Około 60 najróżnorodniejszych odmian.

Ceny niskie! Towar wyborowy!

AUTO-GARAŻ STEFAN SEIFRIED

CZĘSTOCHOWA, KOŚCIUSZKI 13.

Składnica Rowerów i Motocykli. Warsztat reperacyjny. Benzyna, Oliwa, Gumy, Kar-
bid, Rowery firm zagranicznych najlepszych marek—i części. Wszystkie części samo-
chodowe Forda są stale na składzie.

Sprzedaż za gotówkę i na raty. Ceny fabryczne!

CI, CO NIE WIEDZA bezwzględnie prze-
płacają przy kupnie
wełnianego swetra, pullowera, kami-
zelki, reform, pończoch i rękawiczek.
Jedynie tylko Wytwórnia

Feliksa Kowalskiego

ul. Kościuszki 23

stosuje stale zasadę:

Ceny najniższe. Gatunki najwyższe.

Z galerji typów sosnowieckich.

Dawnego życia już nastał kres,
Jakże cię wielbię partjo P. P. S.
Dziś prezydentem jestem i panem,
Więc nie zadają się z byle chamem.
Oj.

....„Tu za mną panowie! Hej, do kata
Już pobudka brzmi skrzydlata,
Ze wracają dawne lata!
Hej, monarchja musi być,

**NA RATY!
TANIO!** poleca **MAGAZYN BŁAWATNY**
Jerzego Cholewickiego
w Częstochowie, II Aleja 23, tel. 25.

Wszystkie artykuły w zakres branży bławatnej wchodzące, jako to: kamgarny, korty, szewioty, popeliny, rypsy, płótna białozłote i pościelowe. Kołdry, koce, Flanele, baje, barchany. Watoliny. Sukno bilardowe. Krepy żałobne i szale.

Nowo zaprowadzone działy bielizny damskiej i męskiej, fabryki „WAWEL” po cenach fabrycznych. — Prosimy o obejrzenie wystaw. — Obsługa szybka i uprzejma. Obejrzenie nie zobowiązuje do kupna.

Handel Win, Wódek
i towarów kolonialnych
M. SZYBOWSKI
II Aleja 21.
Poleca na nadchodzą-
ce święta: wina owoc-
owe i towary do wypie-
ku ciast.

Tak nie można dłużej żyć!...”
Chcecie dzielnego króla w koronie?
— To jego posadźcie... na tronie!...
Oj.

Oto obok swej połowy,
Nasz „sanator” powiatowy.
Nie spuszcza nigdy z bocznego oka
Bakcyli — prątka i gonokoka.

S. JAŚKIEWICZ

poleca: słynne pierniki **Kaliskie—Mystkowskiego, Toruńskie—Wes-sego i Warszawskie** oraz **wielki wybór czekolady, cukrów chupinkowych i herbatników** pierwszorzędnych firm.

ZAKŁAD KRAWIECKI J. URBAN

UL. KOŚCIUSZKI Nr. 27 (I PIĘTRO FRONT). EGZYSTUJE OD ROKU 1907.

Wykonuje wszelkie zamówienia z materia-
łów własnych jak również powierzonych.

WYKONANIE SZYBKIE, SOLIDNE i PUNKTUALNE.

Doroczna wyprzedaż gwiazdkowa i resztek po cenach niższych

w firmie „**BŁAWAT**“ I ALEJA Nr. 14
filja II Aleja 25.

Poleca w dużym wyborze: Firanki, kapy pluszowe, gobelinowe, kołdry watawe
i wszelką bieliznę stołową, wełny, jedwabie, aksamity i inne.

Główna sprzedaż wyrobów „Widzeskiej Manufaktury“ po cenach fabrycznych.

Hurt-Detal! Warunki sprzedaży dogodnie. Hurt-Detal!

Dla Panów Urzędników specjalne ustępstwa i kredyty.

Kobiety postępowe domagają się rozwodów!!!

Jak donosi „Kurjer Poranny“ w tych dniach odbyła się z inicjatywy klubu politycznego kobiet postępowych konferencja w sprawie reformy prawa małżeńskiego. Kobiety postępowe, jak wynika z obszernych relacji, domagają się ni mniej ni więcej tylko rozwodów. Ha, widocznie dokuczyło im pożycie z mężami—nieodlegami!

Ale właściwie o co im chodzi? Przecież rozwody, separacje i unieważnienia ślubów istnieją i teraz. Najwymowniej świadczy o tem notatka tak poważnego organu jak „Kurjer Warszawski“, który donosząc o zaręczynach Marconiego nadmienia:

„Na przeszkodzie małżeństwu stoi narażenie fakt, że Marconi dotychczas nie ma rozwodu z pierwszą swą żoną. Jak wiadomo, rozwód we Włoszech nie istnieje, przeto Marconi zwrócił się do Watykanu o unieważnienie małżeństwa. Prawdopodobnie wobec wysokich wpływów narzeczonej (ojciec jej należy do gwardji papieskiej), prośba zostanie uwzględniona. Ślub zapowiadają na wiosnę”.

A więc widzimy, że można uzyskać unieważnienie ślubu i obecnie, tylko potrzeba przeprowadzić odpowiednio w tym kierunku formalności w Rzymie.

Oczywiście wszyscy nie mogą się rozwodzić, bo coby się wówczas działo?! Mamy tego smutne przykła-

dy na Anglii, Francji i Ameryce, gdzie prawie wcale niema ślubów tylko same rozwody.

Polska musi świecić całemu heretyckiemu światu innym przykładem. Miłość, zgoda, posłuszeństwo — oto cechy, które winny zespałać nasze małżeńskie stadła. Wówczas kraj posiedzie dużo młodzieży i z roku na rok powiększającą się kontyngens rekruta ku chwale Marszałka, a w rodzinach zapanuje sielankowa harmonja, o której tak wdzięcznie wyraża się Boy — „dwie dusze w jednym cielem — flaki w niedzielę!...“ I tak aż do skutku, czyli do grobowej deski!

Czegóż więc chcą owe szalone niewiasty?... W-ner.

Pytanie bez odpowiedzi.

— Mamusiu, dlaczego panna młoda jest do ślubu ubrana w biele?

— Dlatego, że biały kolor jest kolorem wesela i radości.

— To dlaczego pan młody zaw sze w czarnem?

Fantazyjne koszule nocne!

Kupujcie z pierwszej ręki!
Długoletnia wytwórnia bielizny przy magazynie galanteryjnym
H. PARASOL

Częstochowa, II Aleja 28
poleca w wielkim wyborze
**wykwintne koszule
i krawaty**

po niebywale niskich cenach.
Uwaga. Dla odsprzedających specjalny rabat.

Towar pierwszorzędnej jakości!

Do którego pójść kina?

Teatr „Odeon“

Od piątku 18 do wtorku 21 b. m. Na ekranie: Najpotężniejsze i najgłośniejsze arcydzieło doby obecnej! 2-ga i ostatnia serja słynnego filmu „**Kurjer Carski**“, monumentalny dramat w 10-ciu wielkich aktach p. t. „**Od Omska do Irkucka**“. Treść według znanej powieści Juliusza Verne'a — p. t. „**Michał Strogow**“. W roli tytułowej potężny Iwan Mozzuchin, w roli Nadji przesłiczna Natalja Kowanko oraz w roli cara Aleksandra II — E. Gajdarow. Film powyższy pod względem treści stanowi chlubę wytwórczości francuskiej.

Na scenie: Pierwsze występy nowozaangażowanych artystów: Roman Szremski, humorysta—conferencjaur; Duet Lissowskich, wirtuozi na bałałajkach; Zofja Liryecz, tancerka oraz na żądanie Publiczności prolongowani jeszcze na kilka występów „**Trio Kaniewscy**“ w swoich charakterystycznych tańcach.

Wejście dla młodzieży dozwolone.
Początek ostatniego seansu o godz. 9 w.

Teatr „Nowości“.

Od niedzieli 19 do czwartku 23 grudnia włącznie. Na ekranie: Otwarcie sezonu zimowego jednym z naszych szlagierów, a mianowicie filmem, w którym grają dwie potęgi ekranu — największa tragiczka Norma Talmadg i uroczy bohater Ronald Colman w potężnym dramacie p. t. „**Kiki**“, w obrazie powyższym wielka tragiczka i jej partner wypowiedają swoje ostatnie słowo artystyczne.

Na scenie: Zrzeszenie artystów operetki warszawskiej pod kierunkiem artystycznym St. Wolińskiego, odegra farsę w 1 akcie p. t. „**Asekuracja wierności**“, w której bierze udział cały zespół.

Początek ostatniego seansu o godz. 9 w.

Kino-teatr „Nowy“

Tylko do niedzieli 19 b. m. włącznie. Na ekranie: Wielki film egzotyczny! „**Małajska rew**“, cudowny dramat w 8 aktach. W rolach głównych: Rasowa piękność Olive Borden oraz pełna wdzięku Claire Adams. Rzecz dzieje się na gorących wyspach morza południowego.

Na scenie: Występy nowozaangażowanych artystów scen warszawskich. Część I: „**Do połowy**“, sketsh w 1 akcie. Część II: **Jadwiga Czarkowska**, odtwórczyni lekkich piosenek, **Irena Darliczówna**, wykonawczyni piosenek rodzajowych oraz **Edward Czermański**, kier. teatru „**Samafor**“ Lwów i „**Błękitna Maska**“ Grodno, wykona ostatnie szlagiery.

Lekarz-Dentysta

Stanisław Parczyński

ul. Dąbrowskiego 6, I piętro

Przyjmuje od godz. 10-ej—1-ej po poł.
i od 5-ej—7-ej wiecz.

Pierwszy Chrześcijański Magazyn
Jubilersko - zegarmistrzowski

Jana Szeflera

II Aleja Nr. 16.

Posiada na składzie w wielkim wyborze: platery oraz biżuterje.
Ceny przystępne.

Handel Win i Wódek oraz Towarów Kolonialnych

III Aleja № 49

pod dyrekcją

St. ZAWISTOWSKIEGO

Poleca w wielkim wyborze:

konserwy rybne, bakalie, cukry i t. p.

H. IMICH CZĘSTOCHOWA
II-ga ALEJA Nr. 16.

Farby, Pokosty, Cement, Gips, Oleje i Smary

oraz **PAPIERY: pakowne, pisemne i tektura.**

Salon fryzjerski p. f. „EDWARD”

w Częstochowie przy ul. Kościuszki Nr. 17.

Wykonywa wszelkie prace w zakres fryzjerstwa wchodzące jako to: Peruki teatralne, peruczki do lalek, loczki itp. Strzyżenie Pań podług najnowszych modeli. Golenie, strzyżenie, mycie głowy, fryzowanie oraz masaż twarzy elektryczny. Obsługa szybka i uprzejma. Polecając się uwadze Sz. Klienteli — z poważaniem EDWARD.

Psychoza sukcesu i rekordu.

Zasadą każdej twórczej i zdrowej walki jest walka aż do zwycięstwa, a nie walka dla zwycięstwa. Zwycięstwo jest tylko ostatnim etapem wygranej walki, a samo w sobie jedynie głębokim, pełnym ulgi oddechem ukończonego wysiłku. Radość zwycięstwa jest radością oracza, zbierającego płony, a zwyciężanie jako sport pojęte jest psychozą sukcesu. Zwierzę walczy i zwycięża przeważnie dla utrzymania gatunku. Darwinizm, głosząc zasadę walki o byt, pochlebił ludziom uważając ich za zdolnych do przyjęcia zwierzęcej moralności.

W walce, opartej na niebosiężnych hasłach wolnej konkurencji, człowiek okazał się bardziej zwierzęcy, niż zwierzę. Jak potworny nowotwór wyrosła w ludzkich mózgach hipertrofia popędu supremacyjnego. Dzisiaj na wszystkich polach ludzkiej działalności obserwuje się tę psychozę zwycięstwa, jako celu samego w sobie. Świat stał się wielkim stadionem, gdzie depczą się tłoczą ryczące gromady. Z tumanami kurzu bije o chmury wrzask: zwycięstwo — sukces — rekord!

Panowie recenzenci match'ów postępu uważają, że gra jest „faire”!

No tak... Klęska Carpentiera jest żalobą Francji. Pięść boksera i buty futbolowy rozstrzyga o wyższości

narodów, a sława jest synonimem rekordu.

Zwycięstwo, sukces i rekord, o to motory, o to istotne składowe każdej współczesnej działalności.

Starzejący się świat coraz więcej dzieciennieje. Uparł się osiągnąć rekord starości i głupoty. O ile jutra dożyje, może mu się sztuka uda.
Dr. W. S.

Niebezpieczna zabawa.

„Biorę przed się rządowe napisać systema,
Czy lepiej kiedy jest król, — czy kiedy go niema?”
(Trembecki).

Żyje między partjami pewna mała klika, Która nos swój spleśniały w politykę wtyka; I że król jest potrzebny — mówią bardzo wiele (Chciała baba mieć kłopot, więc kupiła cielę). Na kiebąse zajadli, do trunku ogniści, — Każdy odgadł już łatwo, że to... monarchiści,

Król, królowa, królewskość? To frazes jest [tanił
Wnet się znajdują ochmistrze, marszałki, hetmani, Stolnik, łowczy, podczasy, blazen, kat ponury I astrolog nadworny i inne rajfury.
A że zdawna bogactwem dwór królewski [słynie,
Będzie rojno i gwarno kieby w jakim kinie.

Będą bale, festyny i hołdy poddańcze,
Lecz kto zdola wykarmić tę całą szarańczę? Bezrobotnych jęk gorzki wokół się rozszerza, Urzędnikom brzuch przysechł z głodu do pa- [cierza,

Na podatki klnie dziedzic i chłopiec się skarży,
Nawet żydy już wyją, słychać ryk paskarzy...

Kto na dworskie godności jest tak bardzo łasy,
Musi schować apetyt swój na lepsze czasy.

Bo gdy naród w odmetach skrajnej nędzy tonie
Niebezpiecznie by było królowi na tronie...
Mogłaby go poddanych tłuszczą wyglodzona
Sciągnąć z tronu, łeb uciąć i zjeść jak kapłona...
Zdzisław Sykutowski.

NA RATY! Sprzedaje książki NA RATY!

KSIĘGARNIA

A. GMACHOWSKIEGO

w Częstochowie, II Aleja 39.

Skład Apteczny

LEONA JĘDRZEJEWSKIEGO

w Częstochowie, Kościuszki 19.

Poleca kosmetykę i perfumeryę krajową i zagraniczną po cenach konkurencyjnych oraz w wielkim wyborze ozdoby choinkowe i komplety perfum, mydeł itp., jako prezenty świąteczne.

„Bonbons de Varsovie”

Br. Kowalik

Poleca najwytworniejszych firm:
Czekolady, Cukry i Pierniki.

Piękna cera decyduje często o powodzeniu kobiety, a

KREM

„LAKTOLIN”

jest powszechnie wypróbowanym, który usuwa: **piegi, wągry, opaleniznę,** oraz wybiela i udelikatnia cerę.

! Był, jest i będzie !

Żądać wszędzie!

Pralnia Chemiczna i Bielizny

M. MAŁASIEWICZ

III Aleja 48.

Przyjmuje wszelkie prania chemiczne i bielizny.

Wykonuje solidnie i punktualnie.

Ceny konkurencyjne.

JEDWABIE
wszelkiego gatunku

w ogromnym wyborze
najtaniej się kupuje u

I. RZAŚIŃSKIEGO

II Aleja № 29.

Stałej klienteli udzielamy 3-ch miesięczny kredyt.

Bostona i Charlestowa
 Uczy ta miła persona —
 Schimmy, Jawę, modne tańce
 I inne cudaczne łamańce...
 Choćbyś miał nogi, jak z drzewa
 I prawą w tem miejscu, gdzie lewa,

Niedźwiedzia ruchy, a słonia dryg—
 Gdy weźmiesz sześć lekcji w kom-
 [plecie,
 Zatańczysz, jak panna w balecie,
 Z gracją, powiewnie i szyk! z.

Każdy wiek ma swoje prawa,
 Dziś nie nęci go zabawa,
 Ani żadne tańce modne
 Tylko — łóżeczko wygodne. z.

Szczyt oszczędności.
 (Wyjątek z listu):

„Posyłam też kochanej cioci fotografję naszych bliźniąt. Dałam sfo-
 tografować tylko jedno, gdyż dru-
 gie jest identycznie takie same“.

Magazyn i Własna Pracownia Obuwia
 Częstochowa, ul. Kościuszki 17.

Czesław Tromczyński

Wielki wybór gotowego obuwia.

UWAGA: Dla stałych klientów udzielam kredytu.

Znana w naszym mieście

Cukiernia „VERSAL”

S. SITARZA, ul. Panny Marji Nr. 28

na nadchodzące święta poleca wyborowe ciasta: **babki, pla-
 cki, strucle nadziewane, cukry dla ozdób choi-
 nkowe** oraz **wielki wybór pierników i herbatników**
 własnej fabryki.

HURT.

Ceny niższe!

DETAL.

Zakład Introligatorski

J. WASILEWSKIEGO

ul. Panny Marji 40.

Przyjmuje wszelkie prace w zakresie
 introligatorstwa.

Wykonanie gwarantowane.

Czytajcie i rozpowszechniajcie

„Wolną Krytykę“!

CENA OGŁOSZEŃ: Cała stronica 200 zł., 1/2—100 zł., 1/4—50 zł., 1/8—25 zł., 1/16—10 zł., 1/32—5 zł. Reklamy wierszem o 50% droższe.

Za Redaktora i Wydawcę **Józef Wajzner**

Odbito w tłoczni F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.